

DIVI AM

407

BROSII MEDIOLANENSIS EPISCO-

pi commentarij in epistolam beati Pauli
ad Ephesios.

PRAEFATIO.

Ephesios non apostolus fundauit in fide sed confir-
mauit, multa mala pro his passus à perfidis sicut
dicit. Si enim secundū hoīem ad bestias pugnaui **1. Corin. 15**
Ephesi, quid mihi prodest si mortui non resurgēt? Et quā
pugnā suā non sine effectu profectiois illoꝝ peruidet,
gaudēs in eis, ad meliora scriptis hortatur de urbis Ro-
mae custodia, quia ueniens ab Hierosolymis in custodia
sub fideiussore intelligitur deguisse manēs extra castra
in conducto suo.

¶ C A P V T I.

Paulus Apostolus Christi Iesu, per uolūtātē
dei, sanctis om̄ibus qui sunt Ephesi, & fidelibus in Christo Iesu.) Solito more scribit,
Apostolū enim se esse Christi Iesu dei uolūtātē
testatur, Sanctis & fidelibus in Christo
Iesu qui sunt Ephesi. Non solū fidelibus scri-
bit, sed & sanctis, ut tunc uere fideles sint si fuerint sancti
in Christo Iesu. Bona enim uita tunc prodest ac creditur
sancta si sub nomine Christi habeat, alioq̄ cōtaminatio
erit quia ad iniuriā proficit creatoris. ¶ Gratia uobis
& pax à deo patre nostro & dño Iesu Christo.) Gratiā
dei cū sanctis dicit esse & fidelibus, quem patrē nostrum
appellat, quia ab ipso sunt omnia & condita & restaura-
ta. Christum autē dominū nostrū quia redemit nos offe-
rēs se pro nobis. ¶ Benedictus deus & pater domini no-
stri Iesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictiōe
spiritali.) Id est, non mundana sed caelesti benedictione
neq̄ corruptibili sed aeterna, q̄ gloria Christianorū nō
in terra sed in cælo est, & est in Christo. Omne enim do-
nū gratiæ dei in Christo est, ut si quis spreto Christo be-

Cc 4

medica

medici se à deo putet, errare se sciat: **A**lter tamen benedicitur deus, & aliter homines. **V**num quidem benedictionis nomen est, sed pro merito personæ debet intelligi. **N**am & facere dicitur deus, & homines faciunt. **S**ed deus nutu solo impassibiliter facit, hoïes enim manu, conatu, laboreq; efficiunt. **D**eus ergo benedicitur, cū laudibus dignis extollitur. **H**omines autem sic benedicit deus, ut donum gratiæ suæ eis impertiat, non secundum merita eorum, sed secundum misericordiam suam. **E**t ideo dixit: **Q**ui uos benedixit in benedictione spiritali, ut ostenderet perfectam benedictionem dari cælestium, credentibus **C**hristi, ut pleni sint gloria cælesti supra potestates subiecti cælorum, quia ubi ego, inquit, ero illic & minister meus erit. ¶ Sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem ut essemus sancti & immaculati coram ipso in charitate.) **P**ræsciens deus omnium scit qui credituri essent in **C**hristum, sicut dicit ad **R**omanos: **Q**uos præsciit & uocauit nos, non solum ex **I**udeis sed etiam ex gentibus, **Q**uos ergo deus uocare dicit, perseverant in fide, hi sunt quos elegit ante mundum in **C**hristo, ut sint incontamini coram deo in charitate, hoc est, ut amor dei sanctam illis faciat conuersationem. **N**emo enim melius alicui obtemperat quam qui ex charitate obsequitur. ¶ Prædestinans nos in adoptionem filiorum per **I**esum **C**hristum in ipsum.) **H**oc dicit decreuisse deum, ut credentes in **C**hristum adoptarentur deo in filios, ut caput ipsorum sit **C**hristus uerus dei filius. ¶ Secundum placitum uoluntatis in laudem claritatis suæ.) **T**ale placitum dicit deum habuisse, ut ad laudem claritatis eius proficeret gratia data hominibus, ut salus nostra gloria dei sit. ¶ Qua gratificauit nos, in dilecto filio suo.) **D**eus nobis gratiam suam dedit propter quod credidimus in filium eius **C**hristum. **D**iligens enim unigenitum suum amatoribus eius diuina munera largitur. ¶ In quo habemus redemptionem per sanguinem ipsius remissionem peccatorum.) **D**uplicem gratiam flagitat, quia & redemit nos sanguine suo & peccata nobis non imputauit, id est, redemit & manusiit.

misit. ¶ Secundum diuitias gratiæ suæ quæ abundauit in nobis in omni sapientia & prudentia.) Addit ad gratiam, quia post supra memorata beneficia donum accedit sapientiæ & prudentiæ spiritualium rerum. ¶ Vt notum nobis faciat mysterium uoluntatis suæ iuxta placitum suum quod proposuit in eo, & dispensatione adimplentionis temporum restaurās omnia in Christo quæ in cælis sunt & quæ in terra.) Hoc placuit deo cuius consiliū retractari non potest, ut ostenderet in Christo mysterium uoluntatis suæ, tempore quo reuelari illud uoluit in agnitionem creaturæ. Voluntas autem eius hæc fuit, ut tūc propitius fieret omnibus qui in errore erant, siue in cælis siue in terris, qñ Christū manifestauit hoc donū esse credentium, ne illis imputarentur peccata, suscipientibus fidem Christi. Omnis ergo creatura in cælis & in terris dum discit agnitionem Christi, restauratur ad id quod est condita. Cum enim ad unius dei fidem imbutur, cognito mysterio saluatoris ab errore quem cœperat restauratur, pro certo habēs creatorem suum unum esse & deum & dominū. Hinc est unde & Ioannes in Apocalypsi dicit: Vidi Michaël & angelos eius in cælo pugnan- re cum dracone & cum exercitu eius. Hæc repugnantia partim de errore est, partim de usurpatæ tyrānidis presumptione. ¶ In quo sortiti sumus prædestinati secundum propositum dei qui uniuersa creauit secundum cōsiliū uoluntatis suæ, ut simus in laudem gloriæ eius, nos qui ante sperauimus in Christo.) Hoc est quod dicit, quia dispensatio prædicationis his decreta est à deo, qui ex Iudæis crediderunt in Christum: Vnde nullus ex gentibus ad apostolatū electus est. Dignum enim erat ex his eligi prædicatores, qui ante sperauerunt salutem quæ illis promissa erat in Christo. ¶ In quo & uos cum audissetis uerbum ueritatis Euangelij salutis uestræ credētes signati estis spiritu promissionis sancto qui est pignus hereditatis nostræ, in redemptionem acquisitionis in laudem gloriæ ipsius.) Laus gloriæ dei est cum multi acquiruntur ad fidem, sicut gloria medici est, si mul-

Apocal. 12

ros curet. Ideoq; ad gloriam dei pertinet, quia gentes uocauit, ut salutis suæ medelam consequerentur per fidem promissam Iudæis, signum habentes redemptionis atq; hereditatis futuræ spiritum sanctum datum post baptismum. Redempti enim hæredes designati sunt, si in regeneratione perdurent, ut fides prima ueniam, sancta uero conuersatio perdurans cum fide coronam mereatur. ¶ Propterea audita fide uestra in domino Iesu, & dilectione in omnes sanctos, non cesso gratias agendo pro uobis, commemorationem uestri facere in orationibus meis.) Quoniam iuxta decretum dei quo statuit gentes paticipes fieri promissionis Iudæorum, audito Ephe si uerbo dei, susceperunt fidem Christi, diligētes omnes sanctos sicut mandauit dominus. Hac causa deo gratias agit pro cōuersione & charitate eorum qui dignatus est gentes concorporare Iudæis. ¶ Vt deus domini nostri Iesu Christi, pater claritatis det uobis spiritum sapiētiæ & reuelationis in agnitione illuminatos habere oculos cordis uestri, ad hoc ut sciatis quæ est spes uocatiōis eius quæ diuitiæ hereditatis gloriæ eius in sanctos.) Manifestum est, quia ideo se orare dicit pro eis, ut fidei suæ spem cognoscāt, in remuneratione cælesti, quia cum plene scierint qui fructus est credentium, propensiores fiēt circa excolendam religionem. Iam enim in huiusmodi profectus fore uidetur, qui si antequam sciant promissionis gloriam tam deuoti sunt, propensiores fient necessario cum cognouerint. Claritatis tamē patrem uocat deum, & Christi deum, cum uerus pater Christi sit deus, & deus creaturæ. Sed & ipse dominus eadem dicit. **U**do ad patrem meum & patrem uestrum, deum meum & deum uestrum? Totius ergo charitatis pater est, quia ab ipso est omnis claritas & potestas & dignitas. Est & pater Christi sed aliter, quia hic uerus filius est & deus omnium, sed non ita Christi deus est. Sic enim deus Christi est, quia deus de deo Christus est, cæterorum autem deus est causa terroris, sicut ipse dicit in Malachia propheta: **S**i deus ego sum, ubi est timor meus? ¶ Et quæ

Ioan. 20**Malac. 1**

quæ est excelsa magnitudo eius in uos qui creditis secundum operationem potentie fortitudinis eius quam operatus est in Christo, suscitans illum à mortuis & collocavit ad dexteram sibi in cælestibus super omnem principatum & potestatem & uirtutem & dominationem & omne nomen quod nominatur non solum in hoc seculo sed & in futuro.) **Exemplum salutis credentium & gloriæ, in resurrectione saluatoris consistere proficitur, ut ex ea cognoscant fideles quid eis promissum est.** **Simili enim modo extollentur supra cælos futuri cum Christo sicut ipse dicit: Pater uolo ut ubi ego fuero & hi mecum sint, & uideant gloriam meam. Hoc propter incarnationem filij dei, ut etiam homo factus super omnes cælos esse dicatur, & super cunctam creaturam sedens ad dexteram dei, habens nomen dei per naturam non per adoptionem, ut cognoscant illum esse filium dei qui illum crucifixerunt. Honor enim quæ illi dedit pater per generationem, tunc manifestatus est, cum natus homo passus est, & uicta morte resurrexit, ascendens unde descenderat super omnes cælos. Vnde dictum est: Quia ueritas de terra orta est. Quia enim omne iudicium pater filio dedit, idcirco ad dexteram dei sedere dicitur, quasi iudex. Denique ipse dicit ad discipulos. Vsq; modo nihil petistis in nomine meo, petite & ego faciam. Vnde ait Iudæis: A modo uidebitis filium hominis sedentem ad dexteram uirtutis & uenientem cum nubibus cæli. Ex eo enim quo innotuit, adiri cœpit & postulari quasi iudex.** **¶ Et omnia subiecit sub pedibus eius, & ipsum dedit su per omnem ecclesiam quæ est corpus & plenitudo eius qui omnia in omnibus adimpletur.) Patrem dicit filio omnem creaturam subiecisse, ut quia omnia per ipsum fecit, ipse omnium caput sit & dominus. Tunc illi omnia subiecit, quando illum ante omnia genuit, ut per ipsum fierent quæ non erant. Omnem ecclesiam dicens, summam totum comprehendit quod in cælo est & terra, ut in nouum hominem membra eius efficiantur, dum consententur hunc esse per quem facti à deo sunt.**

Subiiciuntur

Ioan. 17

Psal. 84

Ioan. 5

Ioan. 16

Matth. 26